पुणे शहर महानगरपालिका आकाशचिन्ह जाहिरात धोरण-२०१० बाबतचा

महानगरपालिका महासभा ठराव क्र.४७९,

दि.१८.२.२०११ निलंबित करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र.पीएमसी ३०१०/प्र.क्र. ३९४ /२०१० /नवि-२२ मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक: - ९ ऑगस्ट, २०११

संदर्भ:- १) या विभागाचे समक्रमांकाचे दि. २० जानेवारी २०११ चे पत्र

- २) आयुक्त, पुणे शहर महानगरपालिका यांचे पत्र क्र.पखाना/आकाशचिन्ह/३३५, दि.१९.७.२०११ व त्यासोबतचे पुणे महानगरपालिका आकाशचिन्ह धोरण/ नियमावली- २०१०,स्थायी समिती ठराव क्र.२४४६,दि.१.२.२०११ आणि महासभा उराव क्र.४७९, दि.१८.२.२०११
- ३) मा.मुंबई उच्च न्यायालयातील रिट याचिका क्र. ३०८९/२०११ मधील दि.१२.७.२०११ रोजीचे मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश
- ४) उक्त रिट याचिकेचे जोडपत्र-जे आणि पुणे आउटडोअर ॲडव्हरटाईजिंग असोसिएशन यांची निवेदने

प्रस्तावनाः-

पुणे शहर महानगरपालिकेच्या आकाशचिन्ह विभागाने पुणे शहरातील जाहिरात फलकांच्या बाबतीत स्थायी समिती ठराव क्र.२४४६,दि.१.२.२०११ व महासभा ठराव क्र. ४७९, दि.१८.२.२०११ यास अनुसरुन पुणे महानगरपालिका आकाशचिन्ह धोरण २०१० तयार केले आहे. तसेच त्यानुसार पुणे शहराचे चार स्वतंत्र विभाग पाडून शहरात जाहिरात फलक लावण्यासंबंधी अभिकर्ता नियुक्त करण्यासाठी निविदा प्रक्रिया देखील राबविलेली आहे. सदर बाबी अनुषंगाने मा.मुंबई उच्च न्यायालयात रिट याचिका क्र.३०८९/२०११ अन्वये याचिका दाखल करण्यात आलेली आहे. सदर रिट याचिकेमध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दि.१२.७.२०११ रोजी दिलेल्या निर्देशानुसार शासनस्तरावर सुनावणी घेवून दि.२६.७.२०११ रोजी याचिकाकर्ते व पुणे आउटडोअर ॲडव्हरटाईजिंग असोसिएशन यांच्या विकलामार्फत त्यांचे मत, तसेच उपायुक्त (अतिक्रमण),पुणे शहर महानगरपालिका यांचे मत ऐकून घेण्यात आले.

- याचिकाकर्त्यांच्या वतीने खालीलप्रमाणे प्रमुख मुद्दे मांडण्यात आले :-
  - मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका (जाहिरात व फलक नियंत्रण) नियम,२००३ हे मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम,१९४९ च्या कलम ४५६ अ नुसार राज्य शासनास प्राप्त असलेल्या अधिकारात तयार करण्यात आलेले आहेत.
  - त्यामुळे सदर नियमात बदल करावयाचा असेल, फेरफार करावयाचा असेल किंवा नवीन २) नियम करावयाचे असेल, तर उक्त अधिनियमाच्या कलम ४५४ नुसार महानगरपालिकेस त्याबाबतचे अधिकार आहेत. तथापी सदर अधिकार हे कलम ४५५ च्या तरतुदीच्या अधीन राहून आहेत.
  - जाहिरात धोरण व जाहिरात विषयक नियम या बाबी मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका **3**) अधिनियम,१९४९ च्या अनुसूची-ड शी संबंधित आहेत.
  - त्यामुळे पुणे महानगरपालिकेने स्वतःचे जाहिरात फलकांविषयी धोरण किंवा नियम तयार 8) करुन, त्यानुसार क्षेत्र निहाय अभिकर्ता नियुक्त करण्यासाठी निविदा मागविणे, तसेच त्यामध्ये खाजगी जागांचाही समावेश असणे याबाबी उक्त अधिनियमातील तस्तुदींशी

सुसंगत नाहीत. त्यामुळे त्यांची सदर कृती ही अधिकारबाहय असून, मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश विचारात घेवून, सदर प्रकरणी कलम ४५१ प्रमाणे पुणे महानगरपालिकेचे आकाशचिन्ह धोरण/ नियमावली व त्यासंबंधी ठराव क्र. ४७९,दि.१८.२.२०११ हे विखंडीत करण्यास पात्र आहेत.

०३. या प्रकरणाची वस्तुस्थिती तपासली असता असे दिसून येते की, पुणे महानगरपालिकेचे आकाशिचन्ह धोरण-२०१० (पुणे महानगरपालिका आकाशिचन्ह नियमावली-२०१०) यांस पुणे महानगरपालिकेने ठराव क्र.४७९,दि.१८.२.२०११ अन्वये मान्यता दिली आहे. त्यानुषंगाने महानगरपालिकेने शहरात जाहिरात फलक लावण्यासंबंधी क्षेत्र निहाय अभिकर्ता नियुक्त करण्यासाठी निविदा देखील मागविलेल्या आहे. तथापी महानगरपालिकेने सदर नियमावली संदर्भात मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम,१९४९ च्या कलम ४५४ व ४५५ मधील तरतूदीनुसार पूर्व प्रसिध्दी व शासन मान्यता घेण्याची कारवाई केली नाही. त्यामुळे सदर नियमावली अद्याप रितसर मंजूर झाली, असे म्हणता येत नाही. पूर्व प्रसिध्दी न करता व शासनाची मान्यता न घेता महानगरपालिकेने सदर नियमावली त्यांच्या स्तरावर मंजूर करण्याची कृती कलम ४५४ व ४५५ मधील तरतूदीशी विसंगत आहे. त्यामुळे पुणे शहर महानगरपालिकेचा महासभा ठराव क्र. ४७९,दि.१८.२.२०११ हा मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम,१९४९ च्या कलम ४५१(१) अन्वये निलंबित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:- मा. मुंबई उच्च न्यायालयातील रिट याचिका क्र.३०८९/२०११ मधील दि.१२.७.२०११ रोजीचे मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश, उक्त रिट याचिकेचे जोडपत्र-जे आणि पुणे आउटडोअर ॲडव्हरटाईजिंग असोसिएशन यांची निवेदने आणि त्यानुषंगाने त्यांच्या विकलामार्फत दि.२६.७.२०११ रोजी मांडण्यात आलेले मत व आयुक्त, पुणे शहर महानगरपालिका यांच्याकडून याप्रकरणी प्राप्त झालेली माहिती विचारात घेता, पुणे महानगरपालिका आकाशचिन्ह नियमावली-२०१०यांच्या संदर्भात पुणे शहर महानगरपालिकेच्या महासभेने पारित केलेला ठराव क्र. ४७९, दि.१८.२.२०११ हा मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम,१९४९ च्या कलम ४५१ (१) नुसार शासनास असलेल्या अधिकारान्वये निलंबित करण्यात येत आहे.

०२. या आदेशानुषंगाने मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम,१९४९ च्या कलम ४५१ (२) मधील तरतूदीच्या अनुषंगाने संबंधितांना अभिवेदन करावयाचे असल्यास, असे अभिवेदन सदर आदेश प्राप्त झाल्यापासून ३० दिवसात शासनास पाठविण्यात यावे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

of mider the 99

[सुनील कोठेकर] कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय,मुंबई ३२
- २) मा.राज्यमंत्री (नवि) यांचे खाजगी सचिव,मंत्रालय,मुंबई -३२
- ३) मा.प्रधान सचिव(नवि-२) नगर विकास विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक,मंत्रालय, मुंबई-३२
- ४) आयुक्त, पुणे शहर महानगरपालिका,पुणे यांना विनंती करण्यात येते की, या आदेशाच्या प्रती याचिकाकर्त्यासह सर्व संबंधितांना पाठविण्यात याव्यात.
- ५) उपायुक्त (अतिक्रमण), पुणे शहर महानगरपालिका,पुणे
- ६) नगरपालिका सचिव,पुणे शहर महानगरपालिका,पुणे
- ७) कक्ष अधिकारी, (संगणक शाखा), नगर विकास विभाग,मंत्रालय, मुंबई-३२
- ८) निवडनस्ती (नवि-२२)